

Asmenims turintiems ypač sunkią negalią pagalba atskubėjo į namus

Sunku, kai užklumpa bėda ir namuose tenka slaugyti neįgalų artimąjį. Kartais tam reikia atiduoti išstisus dešimtmečius, todėl natūralu, kad žmonėms reikalinga pagalba. Ją suteikti atsirado galimybė Šakių rajono savivaldybės administracijai pradėjus vykdyti projektą „Integralios pagalbos namuose plėtra Šakių rajone“.

Iš pradžių nedrąsiai registruojami žmonės vėliau greitai užpildė visas laisvas projekto vietas, mat jame dalyvaujantiems neįgaliesiems asmenims ne tik suteikiama profesionali medikų pagalba, bet ir atokvėpio galimybė jų artimiesiems.

Šakių rajone iš viso yra apie 590 asmenų, turinčių sunkią negalią ir nustatytą slaugos priežiūros poreikį. Tik apie 50 šių žmonių nuolat gyvena socialinės globos namuose, dar tiek pat nuolat slaugomi slaugos ligoninėje, 20 žmonių gauna dienos socialinės globos paslaugas dienos socialinių paslaugų įstaigose.

Buvusį girininką Bronių Kudirką kasdien aplanko Jurgita, be kurios pagalbos jis negali ne tik eiti, bet ir apsiversti lovoje.

„Visi kiti neįgalūs asmenys gyvena ir yra slaugomi savo namuose. Juos prižiūrintys asmenys dažniausiai dirba, mokosi ir turi menkas galimybes kokybiškai prižiūrėti savo artimuosius. Be abejo, šių asmenų profesinė veikla ir asmeninis gyvenimas labai nukentčia dėl jiems tekusios nelengvos naštos“, - teigė Ša-

kių rajono savivaldybės Socialinės paramos skyriaus vedėja, projekto „Integralios pagalbos namuose plėtra Šakių rajone“ vadovė Leonora Pocevičiūtė.

Natūralu, kad net ir norint kelioms valandoms išeiti iš namų, dažnai tenka ieškoti, kas pabūtų su neįgaliumi. Įvairūs reikalai, šventės, galiausiai, netgi pačių slau-

gančiųjų sveikatos problemos skatina ieškoti pagalbos iš šalies. Realybė tokia, kad iki šiol dažniausiai ieškoma žmogaus, kuris nors ir neturėdamas reikiamo darbo patirties, sutiktų už tam tikrą užmokestį pabūti ir pagloboti ligonį.

Pasak projekto vadovės L. Pocevičiūtės, asmenims su sunkia negalia nepakanka

namuose gauti vien tik lankomosios priežiūros paslaugas, jiems būtina ir medicininė priežiūra. „Tokios slaugomų asmenų ligos kaip pragulos, šlapinimosi, tuštinimosi, įaugusių nagų sutrikimai, slaugomų asmenų vartymo, bendravimo su jais bei kitos problemos, reikalauja medicininę žinių ir kompetencijos“, - teigė L. Pocevičiūtė.

Projekto partneriai yra Šakiuose esanti UAB Dalios Zaleskienės ambulatorija ir Šakių socialinių paslaugų centras. Jame dirbančios darbuotojos lankė specialius kursus, kuriuose įgijo medicininę žinių ir pakėlė savo profesinę kvalifikaciją, kad galėtų aktyviai dalyvauti projekte ir suteikti neįgaliesiems asmenims medicininę priežiūros paslaugas namuose.

Įgyvendinant „Integralios pagalbos namuose plėtra Šakių rajone“ projektą sudarytos 5 mobilios specialistų komandos. Komandą sudaro slaugytojo padėjėjai, socialinio darbuotojo padėjėjai, sociali-

niai darbuotojai, slaugytojai, masažistas; iš viso sukurta 19 naujų darbo vietų.

Vykdydamas projektą, į rajoną iš 2007 – 2013 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų atkeliavo 1 mln. 190 tūkst. Lt lėšų, tai taip pat nemenka paspartis kaimiškajai vietai, kur yra nemaža bedarbystė. Patenkinti visi – ir tie, kuriems teikiamos paslaugos, ir darbo vietą turintys bei darbo užmokestį gaunantys specialistai, ir savivaldybė, mat atėjusios nemažos lėšos padeda socialinėms įstaigoms įsigyti reikalingų daiktų ir įrangos. Už 2007 – 2013 m. Europos Sąjungos struktūrinę paramą jau nupirktą licencija sveikatos paslaugų teikimui, 4 nauji automobiliai, 15 funkcinėjų lovų, 16 čiuzinių nuo pragulų, 10 tualetinių kėdžių su ratukais, 11 vaikštynių rėmų, 20 pakėlimo diržų ir paklodžių, masažo stalas, kraujospūdžio matavimo aparatas, vaistų rinkinių, higienos prekių ir kt.

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Sauglaudos fondas

„Stengiuosi įdarbinti vietinius.“

Šakių socialinių paslaugų centro vadovė V. Bielskienė.

ryšys, lengviau dirbti žmonėms, kurie vieni kitus pažįsta.

„Kiekvienoje seniūnijoje yra sunkių ligoninių, todėl ieškodami žmonių, galinčių jiems padėti, ieškome vietinių gyventojų. Tai daryti padeda seniūnijų socialinės darbuotojos, iš kurių gaunu patikimas rekomendacijas. Toks sprendimas patogus abiems pusėms – darbuotojoms nereikia išvykti toliau nuo namų, jas su klientais sieja abipusio pasitikėjimo

„Mes net neįsivaizdavome, kiek paslaugų galima suteikti namuose.“

Socialinės paramos skyriaus vedėja, projekto vadovė L. Pocevičiūtė.

galima suteikti namuose.“

„Iš viso projekte dalyvauja 50 rajono gyventojų, turinčių įvairių negalių, kuriems teikiama pagalba 4 – 6 valandas per dieną. Iš tiesų tai yra paspartis jų artimiesiems, kurie kartais net ir neturi tiek žinių, kad suteiktų profesionalią pagalbą. Kol nepradėjome dirbti šiame projekte, mes net neįsivaizdavome, kiek medicininė paslauga

„Artimieji negali viso laiko atiduoti tik man.“

Antanas Sabaitis

ti tik man. Nors man ir padeda, bet jie privalo gyventi savo gyvenimą.“

„Po traumos nevaldau kojų, sunkiai sekasi valdyti rankas. Stengiuosi jas kuo daugiau mankštinti, progresas jaučiasi, ypač padeda mankšta, reabilitacijos stovyklos. Pagalba namuose reikalinga, nes artimieji negali viso savo laiko skirti tik man.“

Prasidėjus vasaros karščiams, Šakių valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba nori priminti rajono gyvūnų laikytojams apie tinkamą gyvūnų apsaugą vasaros karščių metu. Suprantame, kad vasaros metu savo laikomiems gyvūnams skiriama mažiau dėmesio - rūpi daržas, sodas, šienas. Nuo karštų saulės spindulių patys prisidengti galvas nepamirštame, o savo gyvūnus paliekaname saulės atokaitoje visai dienai. Todėl nereti gyvūnų perkaitimo atvejai, dažnai gyvūnai patiria saulės ir šilumos smūgius.

Tiek ganyklose ganomi, tiek ir tvartuose laikomi gyvuliai turi turėti galimybę atsigerti arba bent reguliariai būti pagirdomi. Gyvūnų laikytojai privalo pasirūpinti, kad karščiausiu dienos metu gyvūnai nebūtų laikomi saulės atokaitoje,

Vasaros kaitra - pavojinga gyvūnams!

jei yra galimybė, būtų perkelti į medžių paunksnę, būtų įrengtas laisvas jėgimas į tvartus, gyvūnai apšlakstomi vandeniu. Pagal galimybes savininkams rekomenduojama įrengti pavėsinę, kad gyvuliai galėtų pasislėpti nuo tiesioginių saulės spindulių, jei jie laikomi palaidi aptvaruose. Šios stoginės pravers apsaugai nuo lietaus, krušos, žvarbaus vėjo ir kitų nepageidaujamų atmosferinių reiškinių. Karvių galvas rekomenduojama aprišti šviesios spalvos audeklo skarelėmis, arklams galima uždėti kepuraites ar skrybėles. Pastatuose, kuriuose laikomi gyvuliai, paukščiai, turi būti užtikrinama pakankamai efektyvi vėdinimo sistema. Šilumos smūgio (perkaitimo) pavojus tyko ir netinkamai per-

vežant gyvūnus. Norisi atkreipti ir gyvūnų vežėjų dėmesį, kad karščių metu transporto priemonėse būtų tinkamai veikianti ventiliacijos sistema, transporto priemonėse nebūtų viršijamas leistinų vežti gyvūnų skaičius. Gyvūnus geriau pervežti anksti ryte ar vėlai vakare, kai oro temperatūra nukrinta, arba karščių metu gyvūnų pervežimo visai atsisakyti. Šunų, kačių savininkai neturėtų palikti savo augintinių lengvųjų automobilių salonuose, kuomet automašinos užrakintos ir sandariai užverti langai. Saulėje tokio automobilio salone temperatūra pakyla iki +70 laipsnių ir gyvūnėliui, nesuteikus reikiamos pagalbos, grėsia žūtis. Vežant augintinius, kelionėje patartina turėti

vandens atsargų. Išstikus saulės smūgiui, gyvūno kūno temperatūra pakyla tik šiek tiek, o esant šilumos smūgiui - keliais laipsniais. Tokių gyvūnų galvos smegenų žievės temperatūra pakyla 2-3 laipsniais, prasideda hiperemija. Gyvūnai pradeda prakaituoti, eisena svyruojanti, pulsas silpsta, kvėpavimas dažnas, ritmiškas. Gyvūnas gali prarasti sąmonę, nugriūti. Gali pasireikšti nerviniai reiškiniai - traukuliai, agresyvumas, seilėtekis. Visi požymiai labai panašūs į pasiutligės požymius. Visais atvejais nedelsiant būtina kreiptis į veterinarijos gydytoją. Pašalinus priežastį ir gydant gyvulio sąmonę, pulsas, kvėpavimas susitvarko per 2-3 valandas, tačiau bendras

silpnumas gali išlikti keletą dienų. Pastebėjus šiluminiams perkaitimui bei saulės smūgiui būdingus būsenos pakitimus, visų pirma būtina gyvūną nuvesti į pavėšį, apipilti vandeniu, ant galvos dėti šaltus kompresus. Ganant gyvulius ganyklose, galimi ir gyvūnų nudegimo nuo saulės atvejai. Grikiuose, rausvuosiuose doviluose, sojoje, jonažolėse, dirvožemio grybuose yra saulės spinduliams odą sensibilizuojančių (jautrinančių) medžiagų. Nuo saulės nudega ne tik nepigmentuota oda, bet ir menkai plaukais apaugusi oda. Nudegimams jautrūs: baltos kiaulės, nukirptos avys, baltų vietų odoje turintys galvijai, arkliai. Nuo saulės nudega ir tos vietos, kurios buvo susilietusios su ugniažolėmis,

rūtomis. Nudegusi oda parausta, patinsta, tampa skausminga. Jei nudegimas sunkesnis, oda ima šlapuoti, po kelių dienų užsideda šašai. Jei oda pažeidžiama stipriai, pakyla gyvulio kūno temperatūra, atsiranda į dieglius panašūs nervinių reiškinių. Tokiais atvejais geriausiai pagalbos kreiptis į veterinarijos gydytoją, kuris paskirs reikiamą gydymą. Dar viena aktuali problema - kraujasiurbiai vabzdžiai - uodai, mašalai ir kiti. Šakių valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba rekomenduoja kreiptis į veterinarijos vaistines ir įsigyti reikalingų apsaugos priemonių nuo vabzdžių.

Alvydas Pilipauskas
Šakių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos vyr. veterinarijos gydytojas - inspektorius